

Briselē, 14.9.2016.
COM(2016) 601 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
CENTRĀLAJAI BANKAI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU
KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Kapitāla tirgu savienība – reformu paātrināšana

Ievads

Lai varētu īstenot Junkera vadītās Komisijas prioritāti veicināt izaugsmi un nodarbinātību, tostarp jauniešu nodarbinātību, ļoti svarīga ir kapitāla tirgu savienība (KTS), kas ietilpst Komisijas Investīciju plāna Eiropai trešajā pīlārā. KTS mērķis ir panākt labāku saikni starp uzkrājumiem un ieguldījumiem un nostiprināt Eiropas finanšu sistēmu, pastiprinot privāto riska dalīšanu, nodrošinot alternatīvus finansējuma avotus un palielinot privāto un institucionālo ieguldītāju iespējas. Likvidējot šķēršļus, kas stājas ceļā brīvai kapitāla pārrobežu plūsmai, ekonomikas un monetārā savienība tiks stiprināta tādējādi, ka tiks veicināta tautsaimniecību konverģence un ekonomikas satricinājumu mīkstināšana eurozonā un pārējās valstīs, Eiropas ekonomiku padarot noturīgāku. Tas ir jo īpaši svarīgi pašreizējā ekonomiskajā situācijā.

2015. gada septembrī pieņemtajā KTS rīcības plānā¹ bija izklāstīta vispusīga rīcības programma ar mērķi nodrošināt, ka līdz 2019. gadam ir vietā visi vajadzīgie KTS pamatelementi. Šim plānam ir spēcīgs Eiropas Parlamenta, Padomes un ieinteresēto personu atbalsts. Kopā ar vienotā tirgus stratēģiju un digitālā vienotā tirgus stratēģiju KTS ir svarīga vieta Eiropas reformu programmā, kuras uzdevums ir panākt integrētāku un taisnīgāku vienoto tirgu². Pašreizējos politiskajos un ekonomiskajos apstākļos ES kapitāla tirgu stiprināšana ir jo svarīgāka.

Tāpēc ir ļoti būtiski pastiprināt īstenošanu un paātrināt reformas. Eiropadome 2016. gada 28. jūnijā aicināja “panākt ātru un pārlicinošu progresu [...], lai uzņēmumiem nodrošinātu vieglāku piekļuvi finansējumam un atbalstītu investīcijas reālajā ekonomikā, virzot uz priekšu kapitāla tirgu savienības programmu”³. Tagad, kad pagājis gads kopš KTS rīcības plāna pieņemšanas, ir svarīgi raiti pabeigt KTS iniciatīvu pirmo kopumu, lai pēc iespējas drīz varētu sajust to praktisko ietekmi. Turklāt ir svarīgi ātri virzīties uz plānoto tiesību akta priekšlikumu pieņemšanu. Visbeidzot, jāņem vērā, ka ES kapitāla tirgus var nopietni izmainīt ekonomikas un tehnoloģiju attīstība, piemēram, finanšu tehnoloģiju straujā izaugsme vai nepieciešamība finanšu sistēmu padarīt noturīgāku. Komisija, ievērojot mainīgo politisko kontekstu, strādā pie nākamajām prioritārajām jomām, kas nepieciešamas KTS izveidei, un 2017. gadā sagatavos termiņa vidusposma pārskatu.

1) Pirmo KTS pasākumu pabeigšana

Lai panāktu jūtamu praktisko ietekmi, ir ļoti svarīgi pabeigt pirmos pasākumus. Eiropadome 2016. gada 28. jūnijā aicināja līdz 2016. gada beigām panākt vienošanos par vienkāršas, pārredzamas un standartizētas (VPS) vērtspapīrošanas priekšlikumiem⁴, lai palielinātu banku aizdošanas spēju un sniegtu ieguldījumu iespējas ilgtermiņa ieguldītājiem, un par prospekta noteikumu vienkāršošanas priekšlikumu, kas uzņēmumiem atvieglos ieguldījumu finansējuma piesaisti kapitāla tirgos.

---

¹ Rīcības plāns kapitāla tirgu savienības izveidei, CCOM(2015)468 *final*, 30.9.2015.

² 2016. gada 1. jūnija paziņojums “Vienotā tirgus programma nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem”, COM(2016)361.

³ Eiropadomes 2016. gada 28. jūnija secinājumi EUCO 26/16.

⁴ Priekšlikums regulai, ar ko nosaka kopīgus noteikumus par vērtspapīrošanu un izveido Eiropas mēroga regulējumu attiecībā uz vienkāršu, pārredzamu un standartizētu vērtspapīrošanu, COM(2015)472 *final*, 30.9.2015.; priekšlikums regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, COM(2015)473 *final*, 30.9.2015.

Vērtspapīrošanas paketes ātrai īstenošanai ir potenciāls ātri nodrošināt papildu finansējumu reālās ekonomikas vajadzībām. VPS vērtspapīrošanas darījumiem nosakot riska pakāpei atbilstošākas kapitāla prasības, tiks veicināta tirgus uzticēšanās un banku bilancēs tiks izbrīvēta telpa, kas ļautu nodrošināt papildu finansējumu. Ja ES vērtspapīrošanas darījumu apjomu drošā veidā varētu atjaunot pirmskrīzes līmenī, ekonomikai varētu tikt nodrošināts papildu finansējums vairāk nekā EUR 100 miljardu apmērā, līdztekus palielinot finanšu stabilitāti. Padome jau ir panākusi vienošanos par vispārējo pieeju, un tagad steidzami būtu jāpanāk virzība Eiropas Parlamentā.

Modernizējot noteikumus par prospektiem⁵, tiks uzlabota piekļuve kapitāla tirgiem, jo īpaši mazāku uzņēmumu gadījumā. Prospekti ir vērti uz ES kapitāla tirgiem. Prospektiem jābūt viegli sagatavojamiem, tādiem, kuri ir saprotami ieguldītājiem, un tie ātri jāapstiprina. Jaunajiem noteikumiem par prospektiem vajadzētu palīdzēt uzņēmumiem radīt lielākas un lētākas finansējuma piesaistes iespējas. Šie noteikumi jāīsteno pēc iespējas ātri. Komisija darīs visu, ko spēs, lai palīdzētu abiem likumdevējiem panākt vienošanos līdz gada beigām.

Riska kapitāla tirgu stiprināšanas pasākumi atvieglos vidēja lieluma novatorisku uzņēmumu piekļuvi finansējumam. Investīciju plāna Eiropai trešā pīlāra ietvaros Komisija ierosināja pārskatīt regulas par Eiropas riska kapitāla fondu un Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondu. Šie priekšlikumi pēc to pieņemšanas stimulēs ieguldījumus riska kapitālā un sociālos projektos un atvieglos ieguldītāju iespējas ieguldīt mazos un vidējos novatoriskos uzņēmumos, jo regulējums attieksies uz jebkura lieluma fondu pārvaldniekiem un būs paplašināts to uzņēmumu lokā, kuros var ieguldīt. Lai samazinātu fondu produktu pārrobežu tirdzniecības izmaksas un šo tirdzniecību padarītu vienkāršāku, ar šiem priekšlikumiem tiek nepārprotami aizliegtas dalībvalstu iekasētās maksas. Lai turpinātu stiprināt uzticēšanos ES riska kapitāla tirgum, Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi pabeigt šo priekšlikumu pieņemšanu līdz 2016. gada beigām. Papildus tam Komisija mudinās izveidot vienu vai vairākus riska kapitāla fondu fondus, kas atbalstītu novatoriskus ieguldījumus Eiropā, un turpinās strādāt pie citiem riska kapitāla atbalsta pasākumiem.

KTS ir uz visām dalībvalstīm vērsts projekts. Kapitāla tirgi dažādās dalībvalstīs ir dažādās attīstības stadijās, un mazākiem uzņēmumiem ir nepieciešama piekļuve finansējumam no efektīviem un pieejamiem vietējiem avotiem. Lai atbalstītu valsts un reģionālā līmeņa kapitāla tirgu attīstību, Komisija ir sarūpējusi iespēju pēc pieprasījuma sniegt tehnisko palīdzību dalībvalstīm. Lai pirmos projektus varētu sākt 2017. gada sākumā, abiem likumdevējiem ir ātri jānoslēdz sarunas par Komisijas priekšlikumu regulai, ar ko laikposmam no 2017. gada līdz 2020. gadam izveido Strukturālo reformu atbalsta programmu (SRAP)⁶.

2) Nākamā posma KTS pasākumu īstenošanas paātrināšana

Valstu maksātnespējas regulējuma neefektivitāte un atšķirības rada juridisko nenoteiktību, vērtību atgūšanas šķēršļus kreditoriem un barjeras, kas kavē dzīvotspējīgu ES uzņēmumu, tostarp pārrobežu grupu, efektīvu pārstrukturēšanu. Komisija drīzumā iesniegs priekšlikumu par uzņēmējdarbības pārstrukturēšanu un otrās iespējas došanu, kas ir būtiski jebkura pienācīga maksātnespējas regulējuma elementi. Ja vēlamies nodrošināt dinamisku uzņēmējdarbības vidi un sekmēt inovāciju, ir ļoti svarīgi

⁵ Priekšlikums regulai par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, COM(2015)583 *final*, 30.11.2015.

⁶ Priekšlikumu regulai, ar ko laikposmam no 2017. gada līdz 2020. gadam izveido Strukturālo reformu atbalsta programmu, COM(2015)701 *final*, 26.11.2015.

godprātīgiem uzņēmējiem pēc maksātspējas pārvarēšanas dot otru iespēju. Komisija turklāt veic aizdevumu piedziņas (tostarp maksātspējas gadījumā) režīmu salīdzinošo apsekojumu, lai gūtu detalizētu un uzticamu priekšstatu par to, kādi ir rezultāti ilguma, izmaksu un vērtību atgūšanas ziņā, ko bankas gūst attiecībā uz aizdevumiem, kuru saistības netiek pildītas. Šis apsekojums būs palīgs tām dalībvalstīm, kuras cenšas palielināt savu režīmu efektivitāti un pārredzamību.

Nodokļu režīmi var radīt šķēršļus pārrobežu kapitāla tirgu attīstībai. Komisija strādā pie tā, lai mudinātu dalībvalstis risināt jautājumu par ieturamā nodokļa atmaksas procedūrām un mudinātu ievērot nodokļu jomas paraugpraksi attiecībā uz riska kapitāla un komercenģeļu ieguldījumiem jaunuzņēmumos un novatoriskos uzņēmumos. Lai palielinātu Eiropā salīdzinoši mazattīstīto pašu kapitāla finansējumu, ir jāmaina nodokļu sistēmas. Novēršot to, ka nodokļu režīms ir labvēlīgāks pret parādsaistībām nekā pret pašu kapitālu, tiktu veicināts pašu kapitāla ieguldījumu pieaugums un uzņēmumiem veidotos spēcīgāka pašu kapitāla bāze. Labums turklāt būtu arī finansiālās stabilitātes ziņā, jo uzņēmumi ar spēcīgāku pašu kapitāla bāzi būtu noturīgāki pret satricinājumiem. Komisija saistībā ar savu priekšlikumu par KUINB⁷ plāno novembrī nākt klajā ar priekšlikumu par parādsaistību pievilcību iepretim pašu kapitālam un aicina Padomi to pieņemt pēc iespējas drīz.

ESIF 2.0 priekšlikums dos būtisku pienesumu Investīciju plānā Eiropai. Eiropai ir nepieciešams liels apjoms jaunu un ilgtspējīgu ilgtermiņa ieguldījumu nodarbinātības, izaugsmes, konkurētspējas un mazoglekļa ekonomikas atbalstam. Publiskais atbalsts saskaņā ar nostiprināto Investīciju plānu Eiropai palīdzēs tādējādi, ka būs vērsts uz tirgus nepilnībām un neoptimālām ieguldījumu situācijām, taču būs vajadzīgi papildu pasākumi, lai stimulētu ilgtermiņa privātos ieguldījumus. Lai vēl vairāk veicinātu institucionālo ieguldītāju ieguldījumus infrastruktūras aktīvos, Komisija pieņems grozījumus Maksātspējas II deleģētajā aktā, samazinot kapitāla prasības attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrību ieguldījumiem infrastruktūras komercsubjektos. Paralēli Komisija Kapitāla prasību regulas un direktīvas pārskatīšanas ietvaros līdz gada beigām ierosinās paplašināt kapitāla prasību ziņā labvēlīgās attieksmes piemērošanu aizdevumiem MVU un samazināt kapitāla prasības ieguldījumiem infrastruktūrā.

3) Turpmākie pasākumi – darbs pie jaunām prioritātēm

Komisija apsvērs iespēju nākt klajā ar priekšlikumiem par privāto pensiju ES produktu, kas būtu vienkāršs, efektīvs un konkurētspējīgs⁸. Privātajām pensijām ir liela nozīme ilgtermiņa ieguldījumu iespēju nodrošināšanā ilgtermiņa uzkrājumu veidotājiem. Privātās pensijas kā papildinājums valsts pensijām vai arodpensijām var palīdzēt rast risinājumus saistībā ar demogrāfiskās novecošanās problēmu, darba organizācijas modeļu attīstību un pienācīgu ienākumu aizvietoējuma rādītāju nodrošināšanu nākotnē. Samazinoties pārrobežu pensiju pakalpojumu sniegšanas šķēršļiem, privāto pensiju ES produkts palielinātu pensiju nodrošinātāju savstarpējo konkurenci, pavērtu iespēju pakalpojumus pārdot lielākos tirgos un radītu apjomradītus ietaupījumus, kam vajadzētu nākt par labu uzkrājumu veidotājiem. Lemjot par to, kā vislabāk atbalstīt šos tirgus, Komisija savas pieejas pamatā liks

⁷ Priekšlikums par kopēju uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi pēc tā pieņemšanas veicinās valstu nodokļu bāzu definīciju konvergenci. Šo priekšlikumu papildinās atsevišķs priekšlikums (KKUINB) par kopīgas pieejas noteikšanu attiecībā uz divās vai vairākās dalībvalstīs darbojošos uzņēmumu ienākuma nodokļa "konsolidēšanu".

⁸ Privāto pensiju produkti ir individuālo pensiju krājprodukti, kas papildina valsts pensiju vai arodpensiju shēmas, bet ir nošķirti no tām. Darbs pie šo tirgu attīstīšanas būs papildinājums pensiju nodrošināšanai atbilstoši valsts pensiju vai arodpensiju shēmām.

pašlaik notiekošās sabiedriskās apspriešanas rezultātus⁹. Apsvērtie risinājumi ietver iespēju sagatavot tiesību akta priekšlikumu, ar kuru varētu nākt klajā 2017. gadā.

KTS ir vērsta uz to, lai uzlabotu ES uzkrājumu izmantojumu, uzkrājumu veidotāju un aizņēmēju savietošanu un ES ekonomikas rezultātus. Lai Eiropas Savienībā attīstītu spēcīgāku kapitāla tirgu, ir kritiski svarīgi panākt privāto ieguldītāju iesaisti. Tālab nepieciešams, lai privātie ieguldītāji vairāk uzticētos tirgum, un vajadzīga pārredzamība, kas ieguldītājiem palīdzētu pieņemt pareizos ieguldījumu lēmumus. Komisija nāks klajā ar rīcības plānu par finanšu pakalpojumiem privātpersonām un MVU attiecībā uz to, kā stiprināt privāto ieguldītāju dalību kapitāla tirgos un atvērt Eiropas tirgu finanšu pakalpojumiem privātpersonām un MVU ar mērķi nodrošināt labākus rezultātus patērētājiem un uzņēmumiem.

Lai atbalstītu ieguldījumus tīrās tehnoloģijās un to izvēršanā, nodrošinātu, ka finanšu sistēma ilgtermiņā spēj finansēt izaugsmi ilgtspējīgā veidā, un veicinātu mazoglekļa, pret klimata pārmaiņām noturīgas ekonomikas veidošanos, vajadzīgas uz finanšu sistēmas noturību vērstas reformas. Šīs reformas ir ļoti svarīgas saistībā ar klimata un vides mērķu sasniegšanu un starptautisko saistību ievērošanu, tostarp ES saistībām atbilstoši Parīzes nolīgumam par klimata pārmaiņām¹⁰ un 2015. gada aprīles ekonomikas paketes¹¹ mērķiem. Komisija G20 ietvaros strādā pie atbalsta šiem mērķiem¹². Komisija atbalsta privāto ieguldījumu salāgošanu ar klimata, resursu efektīva izmantojuma un citiem vides mērķiem gan ar politikas pasākumu, gan publisko ieguldījumu palīdzību. Šajā nolūkā tiek strādāts pie tā, lai ar Eiropas Stratēģisko investīciju fonda starpniecību palielinātu zaļo finansējumu, iezīmējot vismaz 20 % no klimata politikai 2014.–2020. gadā pieejamā budžeta un izveidojot aprīles ekonomikas finansēšanas platformu. KTS rīcības plānā ir uzsvērts, ka jāatbalsta ES zaļo obligāciju standarti. Komisija tuvākajos mēnešos izveidos ekspertu grupu ar mērķi izstrādāt vispusīgu Eiropas zaļā finansējuma stratēģiju. Plašākā kontekstā attiecībā uz vides, sociālajiem un pārvaldības faktoriem (VSP) ES ir pieņēmusi obligātas informācijas sniegšanas prasības, kas piemērojamas atsevišķiem lielajiem uzņēmumiem, un turklāt pieņems nesaistošas norādes par metodiku šīs informācijas sniegšanai ieguldītājiem un patērētājiem. Tā turklāt apsver iespējamo rīcību saistībā ar rezultātiem, kuri gūti nesenaajā apspriešanā par ilgtermiņa un ilgtspējīgiem ieguldījumiem un kuros uzsvērtā VSP faktoru nozīme uzņēmumu un ieguldītāju ilgtermiņa darbības rādītājos.

Tehnoloģijas rada straujas pārmaiņas finanšu sektorā, un tām ir potenciāls palielināt kapitāla tirgu lomu un satuvināt šos tirgus ar uzņēmumiem un ieguldītājiem. Tehnoloģijas turklāt dod labumu patērētājiem – tiek piedāvāts plašāks pakalpojumu klāsts un uzlabojas šo pakalpojumu lietošanas ērtums un pieejamība. Būtu jāatrasa šis inovāciju potenciāls. Finanšu tehnoloģiju uzņēmumi gūst panākumus, piedāvājot jaunus pakalpojumus, kas labāk apmierina patērētāju vajadzības daudzās finanšu jomās, tostarp maksājumu un aizdevumu jomā. Tehnoloģijas stimulē konkurenci un palīdz dažādot finanšu pakalpojumu sortimentu. Tajā pašā laikā finanšu tehnoloģiju straujā attīstība rada jaunas

⁹ Apspriešana par kapitāla tirgu savienību – rīcība potenciāla ES privāto pensiju regulējuma jomā, 27.7.2016.

¹⁰ Papildus ES saistībām saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmu periodam līdz 2030. gadam, stratēģiju “Eiropa 2020” un 2030. gada mērķiem klimata un enerģētikas jomā.

¹¹ Paziņojums “Noslēgt aprīles loku – ES rīcības plāns pārejai uz aprīles ekonomiku”, COM(2015)614 *final*, 2.12.2015.

¹² G20 Handžou samita (4. un 5. septembris) paziņojumā pausts atbalsts G20 Klimata pārmaiņu apkarošanas finansējuma izpētes grupas ziņojumam “*Promoting Efficient and Transparent Provision and Mobilization of Climate Finance to Enhance Ambition of Mitigation and Adaptation Actions*”.

problēmas saistībā ar risku pārvaldību un pienācīgas informācijas un aizsargpasākumu nodrošināšanu patērētājiem. Vairākās dalībvalstīs regulatīvās iestādes izstrādā jaunas pieejas tam, kā atbalstīt finanšu tehnoloģiju uzņēmumu attīstību, tostarp izmantojot centrus, kas sniedz norādes par regulējumu, vai darba grupas, kas nodarbojas ar finanšu tehnoloģiju ietekmi uz politiku. Komisija turpinās atbalstīt finanšu tehnoloģiju sektora attīstību un strādās pie tā, lai panāktu, ka regulatīvā vide nodrošina pareizo līdzsvaru starp uzņēmumu un ieguldītāju uzticības vairošanu, patērētāju aizsardzību un iespēju nodrošināšanu finanšu tehnoloģiju uzņēmumu attīstībai. Komisija sadarbosies ar Eiropas uzraudzības iestādēm (EUI), Eiropas Centrālo banku, citām standartu noteikšanas struktūrām un dalībvalstīm, lai izstrādātu koordinētu politikas pieeju, kā atbalstīt finanšu tehnoloģiju attīstību pienācīgā regulatīvajā vidē.

Segto obligāciju tirgus ir viens no lielākajiem privāto parādsaistību tirgiem Eiropā un svarīgs ilgtermiņa finansējuma kanāls. Šim tirgum ir liela nozīme kredītiestāžu finansējuma efektīvā novirzīšanā uz nekustamā īpašuma tirgu un attiecībā uz instrumentiem ar publisko galvojumu, tostarp atsevišķiem aizdevumiem MVU. Pamatojoties uz nesen rīkotās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem un pašlaik notiekošo pētījumu, Komisija KTS termiņa vidusposma pārskata ietvaros formulēs, kādas izmaiņas varētu būt nepieciešamas, lai visā ES atbalstītu segto obligāciju tirgus attīstību.

Eiropas Savienībai ir labi rādītāji ieguldījumu fondu produktu pārrobežu izplatīšanas veicināšanā, un tā strādās pie tā, lai likvidētu atlikušos šķēršļus, kas tirgum liedz būt pilnībā integrētam, un tādējādi samazinātu finansētāju izmaksas un dotu labumu privātajiem ieguldītājiem. Komisija ir izsludinājusi padziļinātu sabiedrisko apspriešanu¹³ ar mērķi noskaidrot, vai nepamatotu šķēršļu likvidēšana sekmētu fondu produktu pārrobežu tirdzniecības pieaugumu, konkurenci un izvēles iespējas un mazinātu ieguldītāju izmaksas. Komisija veiks pasākumus ar mērķi likvidēt atlikušos šķēršļus aktīvu pārvaldības nozarē, tostarp vajadzības gadījumā ierosinās izmaiņas tiesību aktos.

Komisija paātrinās darbu pie pēctirdzniecības jomas šķēršļu likvidēšanas. Efektīva un droša pēctirdzniecības infrastruktūra ir būtisks pienācīgi darbojošos kapitāla tirgu elements. Ir izveidota ekspertu grupa, kuras uzdevums ir izvērtēt to, kā pēctirdzniecības joma ir attīstījies jaunāko tiesiskā regulējuma izmaiņu, tirgus norišu un jauno tehnoloģiju ietekmē. Šī grupa turklāt izvērtēs, kādā mērā ir likvidēti “Džovanīni šķēršļi”¹⁴, un apzinās jaunus vai potenciālos šķēršļus. Komisija 2017. gadā uz grupas darba rezultātu pamata izsludinās sabiedrisko apspriešanu, lai noteiktu vispiemērotāko turpmāko rīcību šajā jomā. Paralēli Komisija nāks klajā ar tiesību akta priekšlikumu par to, kā juridiski droši noteikt, kuras valsts tiesību akti ir piemērojami vērtspapīru īpašumtiesībām un prasījumu cesijas radītajām sekām attiecībā uz trešām personām.

Ieguldītāju aizsardzības nodrošināšanai, kapitāla tirgu integrācijas veicināšanai un finanšu stabilitātes nodrošināšanai ir ļoti svarīga efektīva un konsekventa uzraudzība. Eiropas uzraudzības iestādēm (EUI) ir neatsverama loma dziļāka un integrētāka vienotā tirgus veidošanā. Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) savā darbā jau ir pievērsusi pastiprinātu uzmanību uzraudzības konverģencei, lai nodrošinātu kapitāla tirgu noteikumu

¹³ Apspriešana par rīcību KTS ietvaros attiecībā uz fondu (PVKIU, AIF, *ELTIF*, *EuVECA* un *EuSEF*) produktu pārrobežu izplatīšanu ES, 2.6.2016.

¹⁴ *Giovannini* grupas pirmajā ziņojumā (2001. g.) “*Cross-border clearing and settlement arrangements in the European Union*” bija apzināti 15 šķēršļi, kas Eiropas Savienībā kavē vērtspapīru efektīvu pārrobežu tīrvērti un norēķinus.

piemērošanas un tirgus dalībnieku pārraudzības konsekvenci¹⁵. Tomēr būs vēl jāstrādā pie tā, lai pastiprinātu uzraudzības Eiropas dimensiju jomās, kurās tā var dot labumu. Piemēram, notiek darbs EUI pārvaldības un finansēšanas jomā, un Komisija publicēs balto grāmatu par šiem jautājumiem. Papildus tam 2016. gada augustā ES makroprudenciālā satvara pārskatīšanas ietvaros tika izsludināta sabiedriskā apspriešana¹⁶. Balstoties uz šīs apspriešanas rezultātiem, Komisija 2017. gadā šajā jomā pieņems tiesību akta priekšlikumu.

Piecu priekšsēdētāju ziņojumā bija uzsvērts, ka uzraudzības satvars jāstiprina, lai nodrošinātu visu finanšu sektora dalībnieku solīdumu, kam galu galā vajadzētu novest pie tā, ka ir viens vienots Eiropas kapitāla tirgu uzraugs. Komisija, intensīvi apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Padomi, apsvērs turpmākos pasākumus uzraudzības satvara jomā, kuri nepieciešami KTS pilnā potenciāla atraisīšanai.

KTS būs panākumi tad, ja dalībvalstis apņēmīgi strādās pie tā, lai likvidētu nepamatotos valsts līmeņa šķēršļus, kas kavē kapitāla brīvu apriti. Valsts līmeņa noteikumu tvērums bieži pārsniedz ES tiesību aktu tvērumu un dažos gadījumos var kaitēt pārrobežu ieguldījumiem. Dalībvalstu ekspertu grupa ir paveikusi lielu darbu šķēršļu apzināšanā un apmaiņā ar paraugpraksi. Balstoties uz šo veikumu, Komisija līdz 2016. gada nogalei pieņems ziņojumu, kurā būs uzskaitīti šīs grupas apzinātie šķēršļi, apkopota paraugprakse un nosaukti ierosinātie pasākumi, kurus dalībvalstis tiks aicinātas veikt līdz vēlākais 2019. gadam. Temats, kam šajā darbā pievērsta pastiprināta uzmanība, ir paraugprakse un rīcības kodekss par ieturamā nodokļa procedūru efektivitāti. Tas ir jau sen konstatēts pārrobežu ieguldījumu šķērslis. Lai uzlabotu šo procedūru efektivitāti valsts līmenī un 2017. gadā vienotos par rīcības kodeksu, būs vajadzīga aktīva dalībvalstu iesaiste.

KTS potenciālu palīdzēs atraisīt labāks regulējums, administratīvā sloga samazināšana tirgus dalībniekiem un spēkā esošo tiesību aktu vienkāršošana. Visu pieteikto KTS jomas priekšlikumu sagatavošanā tiek ievēroti labāka regulējuma principi, rīkota apspriešana un veikts ietekmes novērtējums. Saskaņā ar savu labāka regulējuma programmu Komisija nopietni strādā pie nevajadzīgu regulatīvo ierobežojumu apzināšanas un likvidēšanas. Komisijas aicinājuma sniegt atsauksmes rezultātā ir apzinātas galvenās finanšu pakalpojumu tiesiskā regulējuma jomas, kurās varētu ieviest uzlabojumus. Runa ir par nepieciešamību novērst šķēršļus, kas kavē finansējuma ieplūšanu ekonomikā, uzlabot tiesiskā regulējuma samērīgumu, lai pienācīgāk līdzsvarotu finansiālās stabilitātes un izaugsmes mērķus, samazinātu nevajadzīgu regulatīvo slogu un rastu risinājumus atlikušajiem finanšu sistēmas riskiem. Ar pasākumiem, kas izriet no aicinājuma sniegt atsauksmes, Komisija nāks klajā tuvākajos mēnešos.

Secinājumi

KTS rīcības plānā ir uzskaitītas galvenās izmaiņas, kas nepieciešamas ES kapitāla tirgu stiprināšanai. Šis plāns šobrīd ir īpaši aktuāls, un būtu jāpaātrina tajā paredzēto pasākumu īstenošana. Lai to panāktu, ļoti svarīgi, lai visi attiecīgie dalībnieki sadarbotos. Vienlīdz svarīgi ir nodrošināt, lai KTS prioritātes attīstītos, ņemot vērā politiskās, ekonomiskās un tehnoloģiju vides attīstību. Komisija turpinās sekot līdzi norisēm un noteikt papildu pasākumus, kas vajadzīgi KTS attīstībai. **Komisija aicina Eiropas Parlamentu un**

¹⁵ EVTI 2016. gada darba programma uzraudzības konverģences jomā, ESMA/2016/203, 11.2.2016.

¹⁶ Apspriešana par ES makroprudenciālā satvara pārskatīšanu, 1.8.2016.

dalībvalstis darīt visu, kas ir to spēkos, lai pēc iespējas drīz īstenotu KTS rīcības plānu un Eiropā sekmētu nodarbinātību un izaugsmi.

PIELIKUMS – PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA ATTIECĪBĀ UZ KTS RĪCĪBAS PLĀNA INICIATĪVĀM

Šajā pārskatā atspoguļota jaunākā situācija attiecībā uz KTS rīcības plānā iekļautajiem pasākumiem. Iepriekšējais situācijas pārskats bija publicēts 2016. gada 25. aprīlī¹⁷.

Finansējums inovācijai, jaunuzņēmumiem un biržas sarakstos neiekļautiem uzņēmumiem		
Rīcība		Paveiktais un turpmākie pasākumi
Atbalstīt riska kapitālu un pašu kapitāla finansējumu	<i>Eiropas riska kapitāla fondu fonds</i>	2016. gadā publicēt uzaicinājumu izteikt ieinteresētību.
	<i>Pārskatīt EuVECA un EuSEF tiesību aktus</i>	Komisija tiesību aktu priekšlikumu iesniedza 2016. gada jūlijā, tas ir apspriešanā Eiropas Parlamentā un Padomē.
	<i>Nodokļu stimuli riska kapitālam un komercenģeļiem</i>	Tiek veikts pētījums par valstu nodokļu stimuliem. Darbseminārs ar dalībvalstu ekspertiem 2016. gada oktobrī.
Novērst informācijas šķēršļus ieguldījumiem MVU	<i>Uzlabot atgriezenisko saikni, ko bankas sniedz MVU kredītpieteikumu noraidījuma gadījumā</i>	Pabeigt diskusijas ar Eiropas banku nozari un mazo uzņēmumu pārstāvjiem.
	<i>Apzināt ES vietējā vai valsts līmeņa atbalsta un konsultāciju sniegšanas spējas, lai atbalstītu paraugpraksi</i>	Darbseminārs par konsultatīvo atbalstu saistībā ar finansējuma pieejamību MVU 2016. gada septembrī.
	<i>Izpētīt, kā varētu izstrādāt vai atbalstīt Eiropas mēroga informācijas sistēmas</i>	Šis politikas pasākums balstīsies uz valstu atbalsta un konsultāciju sistēmu apsekojuma rezultātiem.
Veicināt novatoriskas uzņēmumu finansējuma formas	<i>Ziņojums par kolektīvo finansēšanu</i>	Ziņojums publicēts 2016. gada maijā.
	<i>Izstrādāt koordinētu pieeju fondu iniciētajiem aizdevumiem un izvērtēt turpmāka ES regulējuma nepieciešamību</i>	EVTI atzinums saņemts 2016. gada aprīlī.

Atvieglot uzņēmumiem ieiešanu publiskajos tirgos un kapitāla piesaisti tajos		
Rīcība		Paveiktais un turpmākie pasākumi
Uzlabot piekļuvi publiskajiem tirgiem	<i>Priekšlikums par prospekta direktīvas modernizēšanu</i>	Debates Eiropas Parlamenta plenārsēdē 2016. gada septembrī. Padomes vienošanās par vispārējo pieeju panākta 2016. gada jūnijā.
	<i>Apzināt regulatīvos šķēršļus MVU pielaišanai publiskajos tirgos un MVU izaugsmes tirgos</i>	Darbsemināri ar ieinteresētajām personām 2016. gada oktobrī un decembrī.
	<i>Izvērtēt ES uzņēmumu obligāciju tirgus, uzmanību pievēršot tirgu likviditātei</i>	Pētījums sākts 2016. gada jūlijā. Ekspertu grupa tiks izveidota 2016. gada rudenī.

¹⁷ Komisijas dienestu darba dokuments “Capital Markets Union: First Status Report”, SWD(2016)147 final, 25.4.2016., pieejams http://ec.europa.eu/finance/capital-markets-union/docs/cmu-first-status-report_en.pdf.

Atbalstīt pašu kapitāla finansējumu	<i>Valstu uzņēmumu nodokļu sistēmās novērst parādsaistību pievilcību iepretim pašu kapitālam</i>	Komisija priekšlikumus par KUINB iesniegs līdz 2016. gada beigām.
-------------------------------------	--	---

Ilgtērmiņa ieguldījumi – ieguldījumi infrastruktūrā un ilgtspējīgos projektos		
Rīcība		Paveiktais un turpmākie pasākumi
Atbalstīt ieguldījumus infrastruktūrā	<i>Koriģēt Maksātspējas II kalibrējumus attiecībā uz apdrošinātāju ieguldījumiem infrastruktūrā, tostarp infrastruktūras komercsubjektos, un Eiropas ilgtermiņa ieguldījumu fondos</i>	Maksātspējas II tiesību aktos izdarītie grozījumi par infrastruktūras projektiem un <i>ELTIF</i> stājās spēkā 2016. gada aprīlī. Turpinās izvērtējums par infrastruktūras komercsubjektiem.
	<i>Pārskatīt KPR, mainot infrastruktūras kalibrējumus</i>	Tiek apsvērts saistībā ar gaidāmo KPR/KPD pārskatīšanu
Nodrošināt ES finanšu pakalpojumu noteikumu kopuma	<i>Izsludināt aicinājumu sniegt atsauksmes par finanšu reformas kumulatīvo ietekmi</i>	Publiskā uzklaušanās organizēta 2016. maijā; maijā publicēts arī atsauksmju pārskats. Turpmākie pasākumi tiks paziņoti 2016. gada 3. ceturksnī.

Atbalstīt privātos un institucionālos ieguldījumus		
Rīcība		Paveiktais un turpmākie pasākumi
Palielināt izveles iespējas un konkurenci mazumtirdzniecības patērētāju labā	<i>Zaļā grāmata par finanšu pakalpojumiem un apdrošināšanu privātpersonām un MVU</i>	Tiks sagatavots rīcības plāns.
Palīdzēt privātajiem ieguldītājiem panākt izdevīgākus darījumus	<i>ES privāto ieguldījumu produktu tirgu novērtējums</i>	Pētījums “Privāto ieguldījumu produktu izplatīšanas sistēmas Eiropas Savienībā” tiks sākts līdz 2016. gada beigām.
Atbalstīt uzkrājumu veidošanu pensijas gadiem	<i>Izvērtēt, vai ir atbalsts politikas satvaram attiecībā uz privāto pensiju Eiropas produkta ieviešanu</i>	Sabiedriskā apspriešana sāka 2016. gada jūlijā, noslēdzas 2016. gada 31. oktobrī. Konkurss par pētījuma veikšanu izsludināts 2016. gada jūnijā. EAAPI atzinumu sniegusi 2016. gada jūlijā.
Paplašināt institucionālo ieguldītāju un fondu pārvaldnieku iespējas	<i>Izvērtēt Maksātspējā II paredzēto prudenčiālo pieeju privātajam pašu kapitālam un privāti izvietotiem parāda instrumentiem</i>	Notiek sagatavošanās darbs.
	<i>Apspriešties par galvenajiem šķēršļiem ieguldījumu fondu produktu pārrobežu izplatīšanas jomā</i>	Sabiedriskā apspriešana sāka 2016. gada 2. jūnijā, noslēdzas 2016. gada 2. oktobrī.

Banku nozares spējas izmantot visas ekonomikas atbalstam		
Rīcība		Paveiktais un turpmākie pasākumi
Stiprināt vietējos finansēšanas tīklus	<i>Paredzēt dalībvalstīm iespēju atļaut kredītsavienības, uz kurām neattiecas KPD/KPR.</i>	Apsvērt iespēju KPD/KPR pārskatīšanas ietvaros grozīt KPR.

Pilnveidot ES vērtspapīrošanas tirgus	<i>Priekšlikums par vienkāršu, pārredzamu un standartizētu (VPS) vērtspapīrošanu un banku kapitāla kalibrējuma pārskatīšana</i>	Padomē panākta vienošanās par vispārējo pieeju; izskatīšanā Eiropas Parlamentā. Balsojums <i>ECON</i> komitejā paredzēts 2016. gada novembrī.
Atbalstīt banku finansējumu visai ekonomikai	<i>Apspriešties par ES līmeņa satvaru attiecībā uz segtajām obligācijām un līdzīgām struktūrām aizdevumiem MVU</i>	Apspriešana ir noslēgusies, sāks pētījums.

Atvieglot pārrobežu ieguldījumus		
Rīcība	Paveiktais un turpmākie pasākumi	
Likvidēt valsts līmeņa šķēršļus, kas kavē pārrobežu ieguldījumus	<i>Ziņojums par valsts līmeņa šķēršļiem, kas kavē kapitāla brīvu apriti</i>	Notiek ekspertu grupas (sastāvā dalībvalstu pārstāvji) sanāksmes. Paziņojums tiks pieņemts līdz 2016. gada beigām.
Uzlabot pārrobežu ieguldījumu tirgus infrastruktūru	<i>Mērķtiecīga rīcība attiecībā uz vērstpapīru īpašumtiesību noteikumiem un prasījumu cesijas radītajām sekām attiecībā uz trešām personām</i>	Konkurss par pētījuma veikšanu izsludināts 2016. gada augustā.
	<i>Izvērtēt sekmes atlikušo "Džovanīni šķēršļu" likvidēšanā</i>	Ekspertu grupa darbu pabeigs 2017. gada sākumā, pēc tam Komisija rīkos apspriešanu.
Sekmēt maksātspējas procedūru konvergenci	<i>Maksātspējas tiesības</i>	Tiesību akta priekšlikums par uzņēmējdarbības pārstrukturēšanu un otrās iespējas došanu tiks iesniegts 2016. gada rudenī. Aizdevumu piedziņas (tostarp maksātspējas gadījumā) režīmu salīdzinošais apsekojums.
Likvidēt pārrobežu šķēršļus nodokļu jomā	<i>Paraugprakse un rīcības kodekss par procedūrām attiecībā uz ieturamajam nodoklim ienākumu gūšanas vietā piemērojamiem atvieglojumiem</i>	Notikusi paraugprakses apmaiņa ekspertu grupā par šķēršļiem, kas kavē kapitāla brīvu apriti. T2S saskaņošanas koordinācijas grupas darba rezultāti (ECB) Turpmākie pasākumi tiks noteikti paziņojumā par šķēršļiem kapitāla jomā.
	<i>Pētījums par diskriminējošiem nodokļu jomas šķēršļiem, kas kavē pensiju fondu un dzīvības apdrošinātāju pārrobežu ieguldījumus</i>	Tiek gatavots darba uzdevums.
Stiprināt uzraudzības konvergenci un kapitāla tirgu spēju veidošanu	<i>Uzraudzības konverģences stratēģija ar mērķi uzlabot kapitāla vienotā tirgus darbību</i>	Tiek īstenota EVTI pirmā ikgadējā darba programma uzraudzības konverģences jomā. Notiek diskusijas par 2017. gada darba programmu uzraudzības konverģences jomā.
	<i>Baltā grāmata par EUI finansēšanu un pārvaldību</i>	Notiek sagatavošanās darbs, lai pieņemtu šo balto grāmatu.
	<i>Tehniskā palīdzība dalībvalstīm kapitāla tirgu spēju atbalstam</i>	Eiropas Parlaments un Padome pieņems SRAP regulu. Kopā ar dalībvalstīm tiek strādāts pie tehniskās palīdzības prioritāro jomu noteikšanas.
Finansiālā stabilitāte	<i>Pārskatīt ES makroprudenciālo satvaru</i>	Sabiedriskā apspriešana sāka 2016. gada 1. augustā, rezultāti tiks izmantoti kā pamats tiesību akta priekšlikumam.

